

Mülteciler için yaşama karışma istasyonu

Geçici barınma eğitim üretim // Süleymaniye

Evimizi kaybettik, bu gündelik hayatın alışılmışlığını kaybetmek demek. İşimizi kaybettik, bu dünyada bir işe yaradığımız hissi yaratan kendimize güvenimizi yitirmek demek. Dilimizi kaybettik, bu tepkilerimizin doğallığını, mimiklerimizin basitliğini, duygularımızın doğalca dışavurumunu yitirmek demek. Akrabalarımızı [...] bıraktık ve en yakın arkadaşlarımız [...] öldürüldü, bu özel hayatımızın kesintiye uğraması demek. [Hannah Arendt, Biz Mülteciler, 1943]

Kamplar, mülteciler için vardıkları ülkelerde onları yaşamın dışında süresizce tutan tecrit mekanlarına dönüşüyor. Bu mekanlar mültecilerin, değil vatandaş hakları, insan haklarının dahi askıya alındığı yerler oluyor. Kendisi de bir mülteci olan Arendt, mültecilerin yeni bir ulusal kimlik altında asimile olmasının olumsuzluklarından bahsederek mülteci olmayla yüzleşmeyi öneriyor. Bulduğu ulusun kimliğini benimseyen mülteciyi, statüsüne ait olma umuduyla sürekli bir arayış içinde elbise değiştiren bir kadına benzetip bu tür bir asimilasyonun mutlu bir sonuç getirmediğini, bunun yerine farklı kimliklerin bastırılmadan sürdürülmesinin hayatımıza kazandırdığı zenginliği kavramamızı istiyor.

Peki bu zenginliği korumak için mimarlık ne yapabilir? Kampların yeni sosyal, politik ve kültürel bağlar kurmaya engel sosyal ayrımcılığına alternatif başka yerleşim kurguları düşünülebilir mi? Barınmanın ötesinde, mültecileri yaşama katılmak için teşvik edecek ve özgüvenlerini yeniden kuracakları donanımları kazandıracak bir mimari program tasarlayabilir miyiz? Mimarlığı eleştirel bir düşünce üretimi, daha adaletli yeni dünyalar hayal etmek için bir aracı olarak görürsek sosyal ve mekansal ayrışmayı sonlandıracak tohumlar ekebilir miyiz?

Bu bitirme ödevi yerleşik mimari ve kentsel mekan tanımlarını mülteci olma durumları üzerinden yeniden tartışmaya açmayı ve yeni kurgular önermeyi amaçlıyor.

Mültecinin kendi kimliğini yeniden keşfeder ve oluştururken bir yandan da yeniden yaşama katılabilmek için yeni sosyal, kültürel, politik ilişkiler kurduğu dönüştürücü bir süreci barındıracak ve destekleyecek bir istasyon oluşturmak. Bir konut alanı değil, yeni yaşamlarını kurma çabasında olanların katılabileceği, bazılarına geçici bir süre barınak da sunabilecek kalıcı bir ortam, bu anlamda bir istasyon ya da bir durak...

Prof. Dr. Gülçin Pulat Gökmen
Doç. Dr. Aslıhan Şenel
Araş. Gör. Dr. N. Onur Sönmez
Prof. Dr. Ayşe Şentürer
Prof. Dr. Nil Türkeri
Doç. Dr. Zeynep Günay
Yrd. Doç. Dr. Gülsün Tanyeli
Öğr. Gör. Dr. Haluk Sesigür

